

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-17-002699
Nummer: DOC-20-254698
Datum: 1-5-2020
Steller: College
Onderwerp: Energiemonitor HVC en Nationale monitor duurzame gemeenten

Ter informatie

Kennis nemen van:

De uitkomsten van de Energiemonitor van HVC en de Nationale monitor duurzame gemeenten (NMDG).

Aanleiding

Jaarlijks rapporteert HVC over energieverbruik en duurzame energieproductie in de gemeente Medemblik. De bronnen die HVC hiervoor gebruikt zijn het CBS en de klimaatmonitor van Rijkswaterstaat. De gegevens komen uit 2018. Daarnaast verschijnt jaarlijks de nationale monitor duurzame gemeenten. Deze rapporteert gemeenten aan de hand van 132 indicatoren op de thema's Sociaal-cultureel, Ecologisch en Economisch. De gegevens uit de recente monitor komen uit 2019.

Beide rapporten helpen ons inzicht te geven over hoe we het als gemeente doen in het behalen van onze duurzaamheidsdoelen. Tevens dienen ze als nulmeting. We informeren u graag over de uitkomsten van beide rapportages.

Pact van Westfriesland/Programma Duurzaam Medemblik

De Westfriesse gemeenten willen in 2040 energieneutraal zijn. Dat betekent dat in Westfriesland in 2040 de totale vraag naar energie even groot is als het aanbod aan duurzame energie. Dat is een forse opgave. Realisatie van de ambitie om energieneutraal te worden vraagt zowel om het realiseren van grootschalige energiebesparing (het verminderen van de vraag) als het zoeken naar mogelijkheden voor verduurzaming van het gebruik en het vergroten van het aanbod van duurzame energie.

Op korte termijn (2020) is de doelstelling om een energiebesparing van 20% te realiseren, 20% minder CO2 uit te stoten, en de duurzame energieproductie te verhogen naar 20% van het totale energieverbruik. Dit noemen we de 20-20-20 doelstelling. Deze ambities stelde u vast in het Programma Duurzaam Medemblik.

Kernboodschap

Energiemonitor HVC

Het rapport van HVC geeft inzicht op drie meetbare doelen: energieverbruik, duurzame energieproductie en energiebesparing. We geven u een overzicht voor de gegevens van Medemblik in 2018.

- Het energieverbruik is tussen 2010 en 2018 met 6% afgenomen. Tussen 2010 en 2017 was dit nog 8%. We verbruikten in 2018 iets meer energie (6,6PJ) dan in 2017 (6,5 PJ). De toename van 2017 tot 2018 vond vooral plaats in de sector Landbouw, bosbouw en veehouderij.
- De totale CO2-uitstoot gerelateerd aan het energieverbruik van de gemeente is sinds 2010 met 6% gedaald. Dit is gelijk gebleven ten opzichte van 2017.

- In 2018 was de duurzame energieproductie van de gemeente 231 TJ. Dat komt overeen met ongeveer 4% van het totale energieverbruik. Een jaar eerder was dit nog 3%. De winst zit met name in een stijging van de productie van zonnestroom. Deze is gestegen van 33TJ in 2017 naar 63 TJ in 2018.
- De totale energiebesparing komt in 2018 uit op ongeveer 6% ten opzichte van 2010. In 2017 was dit nog 8%. Deze vermindering in de score is ook op regionaal niveau terug te zien. Een mogelijke verklaring hiervoor is de economische groei van 2,7% in 2018 en 1,8% in 2019 (bruto binnenlands product, cijfers CBS).

Ten opzichte van de regio Westfriesland:

- In de regio zien we het energieverbruik dalen met van 7% in 2018. In 2017 was dit nog 8,6%. Medemblik scoort dus vergelijkbaar met de regio.
- De regionale duurzame energieproductie is 715 TJ, dat is 4% van het totale energieverbruik. Medemblik scoort ook hier vergelijkbaar met de regio.
- De totale CO₂-uitstoot is in de regio sinds 2010 met 3% gedaald. Medemblik scoort op dit punt hoger dan het gemiddelde in de regio.
- In de regio komt de energiebesparing uit op 7%. Medemblik scoort iets lager dan de regio.

Nationale monitor duurzame gemeenten (NMDG)

De NMDG stelt doelen vast voor de thema's Sociaal-Cultureel (People), Ecologie (Planet) en Economie (Profit). Dit zijn lange-termijn doelen, zoals 100% schone lucht. De scores op deze doelen bij elkaar is de totale duurzaamheidsscore. Hoe dichterbij 100, hoe beter we het doen. We hebben vooruitgang gemaakt ten opzichte van vorig jaar. We geven u een overzicht:

- Op de landelijke ranglijst stijgen we met 13 plaatsen naar plek 189.
- De totale duurzaamheidsscore is 50,6%. Dit is een stijging van 1,3% ten opzichte van 2018.
- We totale duurzaamheidsscore is iets hoger dan het landelijk gemiddelde (+0,1%).
 - We presteren vergelijkbaar met andere kleine gemeentes (gemiddelde totaalscores kleine gemeentes is 50,7%)
- We presteren beter dan onze buurgemeenten Hoorn (48,6%, plaats 261) en Hollands Kroon (48,9, plaats 246).

	Score in %	
	2018	2019
Totaal	49,3	50,6 (+ 1,3%)
Sociaal-cultureel	54,9	54,7 (- 0,2%)
Ecologisch	47,8	49,0 (+ 1.2%)
Economisch	45,3	48,0 (+ 2,7%)

Scores landelijk gemiddelde: Totaal 50,5%; Sociaal-Cultureel 52,1%, Ecologisch 50,5%; Economisch 48,8%.

Conclusie

HVC rapporteert over 2018, dat is twee jaar voor 2020. De cijfers laten zien dat we onze 20-20-20 doelstellingen waarschijnlijk niet halen. We zetten hier echter nog steeds op in. Een aantal projecten zijn de afgelopen jaren gerealiseerd, welke in de rapportage nog niet tot uitdrukking komen. Het gaat bijvoorbeeld over:

- Zonneweides in Andijk.
- Windmolens in Zwaagdijk-Oost.
- Duurzame warmte in kassengebied Het Grootslag door geothermie.
- De zonnepanelen op of rond gemeentelijk vastgoed (De Dissel in Medemblik, De Klamp in Andijk, de tuin rond het gemeentehuis in Wognum).

- Zonnepark Midwoud

Uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland

Om de opgave energieneutraal 2040 te realiseren ontwikkelt Westfriesland een uitvoeringsprogramma, als onderdeel van het Pact van Westfriesland 7.1. Met dit uitvoeringsprogramma zet de regio koers naar een energieneutraal Westfriesland. We verwachten u dit uitvoeringsprogramma dit jaar ter vaststelling aan te bieden. Een van de instrumenten om te komen tot een energieneutrale regio is de Regionale Energiestrategie (RES). Inmiddels is het concept RES-NHN gepubliceerd. In dit concept doet de (deel)regio Westfriesland het bod om ongeveer 1 Twh duurzame energieopwekking te realiseren tot 2030. In september 2020 besluit de raad over de wensen en bedenkingen over de concept RES-NHN.

Waar lopen we tegenaan

Het elektriciteitsnetwerk van Liander kent steeds meer knelpunten. Inwoners ondervinden problemen om hun duurzaam opgewekte energie terug te leveren aan het netwerk. Dit is een probleem dat in de hele regio speelt. We zijn hierover in gesprek met Liander. In gezamenlijkheid willen we komen tot een plan van aanpak voor een toekomst vast netwerk. Daarvoor brengen we onder andere in beeld welke ambities en plannen er zijn, welke knelpunten zich voordoen, welke oplossingen hiervoor zijn bedacht en wat dit nog meer vraagt.

Consequenties

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

In 2021 komen we bij u terug met een update van de Energiemonitor HVC tot en met 2019 en de Nationale monitor duurzame gemeenten tot en met 2020.

Bijlagen

Bijlage 1: Rapport Energiemonitor HVC Medemblik t/m 2018 (DOC-20-260707)

Bijlage 2: Rapport Energiemonitor HVC regio Westfriesland t/m 2018 (DOC-20-260710)

Bijlage 3: Rapport Nationale monitor duurzame gemeenten 2019 Medemblik (DOC-20-260702)